

مؤسسه فرهنگی ایکوموس ایران
گروه تخصصی متن

اشاراتی درباره سه اجلاس:

۱. سی و سومین کنفرانس عمومی یونسکو، ۳ تا ۲۱ اکتبر ۲۰۰۵ (۱۱ تا ۲۹ مهر ماه ۱۳۸۴) پاریس - فرانسه
۲. پانزدهمین مجمع عمومی ایکوموس ۱۷ تا ۲۱ اکتبر ۲۰۰۵ (۲۵ تا ۲۹ مهر ماه ۱۳۸۴) شیآن - چین
۳. بیست و چهارمین مجمع عمومی ایکروم ۹ تا ۱۱ نوامبر ۲۰۰۵ (۱۸ تا ۲۱ آبان ماه ۱۳۸۴) رم - ایتالیا

و سومین کنگره تاریخ معماری و شهرسازی ایران

۲۵ تا ۳۰ فروردین ۱۳۸۴، بم - ایران

دکتر سیدباقر آیت‌الله‌زاده شیرازی

سرمقاله مجله اثر، دوره ۲۶، شماره‌های ۳۸-۳۹

آذر ۱۳۸۴

۱. کنوانسیون حمایت و ترویج تنوع بیانهای فرهنگی^(۱)

Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions

یکی از ره‌آورده‌های پراهمیت سی و سومین کنفرانس عمومی یونسکو تصویب پیمان حمایت و تنوع بیان‌های فرهنگی بود. این پیمان‌نامه در پی اعلامیه در مورد تنوع فرهنگی (Declaration on Cultural Diversity)^(۲) مصوب سی و یکمین اجلاس کنفرانس عمومی دوم نوامبر ۲۰۰۱ (۱۳۸۰/۸/۱۱) و با اکثریتی قاطع، را باید توفیق بزرگ برای این سازمان فرهنگی در دهه اخیر دانست. اعلامیه تنوع فرهنگی در شرایطی

به تصویب می‌رسد که جهان در فضای تب‌آلود رخداد یازده سپتامبر ۲۰۰۱ به سر می‌برد. و مجالی گشود که مردم دنیا بر این اعتقاد خود که گفتگوی بین فرهنگ‌ها بهترین راه برای تضمین صلح و طرد نزاع بین فرهنگ‌ها است بار دیگر با صراحت تأکید کنند.

به عقیده کارشناسان، تصویب پیمان‌نامه حمایت از تنوع فرهنگی نخستین پیروزی معنوی ولی مهم تلاش طولانی طی شده در راه حفاظت از میراث و غنای فرهنگی جهان در نیم قرن اخیر بوده است. و صیانت و ارتقاء ارزش‌های تنوع فرهنگی به سان حمایت و پاسداشت ارزش‌های تنوع طبیعی باور جهانی می‌شود.^(۳)

۲. بیانیه حفاظت از محیط و بستر قرارگیری ساختارها، محوطه‌ها و عرصه‌ها

Xi'an Declaration on the Conservation of the Setting of Heritage Structures, Sites and Areas

مهم‌ترین مصوبه پانزدهمین مجمع عمومی ایکوموس در شیان عبارت از بیانیه حفاظت از محیط و بستر قرارگیری، ساختارها، محوطه‌ها و عرصه‌ها است.

این بیانیه را در پی بیانیه‌های متعددی که تأکید بر حفاظت و یکپارچه دیدن آثار با محیط بستر و محل قرارگیری آنها است می‌بایست دید که عمدتاً متأثر از منشور «حفاظت و مرمت بناها و محوطه‌ها» ۱۹۶۴ و نیز می‌باشد^(۴) و قصدش ابعاد علمی‌تر، فرهنگی‌تر و گسترده‌تر دادن به این امر است که با توجه به تغییرات شگرف و آسیب‌های فراوانی که در برنامه‌های توسعه امروزین به میراث فرهنگی وارد می‌آید ضرورت روزافزون یافته است.

۳. انتخاب دکتر منیر بوشناکی به عنوان مدیرکل جدید ایکروم

از جمله مصوبات بیست و چهارمین مجمع عمومی ایکروم که با بیانات دکتر عبدالرسول وطن‌دوست حقیقی، رئیس موقت آن افتتاح شد به دو مورد اشاره می‌شود:

انتخاب دکتر منیر بوشناکی به عنوان مدیرکل جدید ایکروم

دکتر بوشناکی در حال حاضر سمت معاونت معاون مدیرکل یونسکو را در امور فرهنگی دارد که از سال ۱۹۸۱ در آن بخش فعالیت داشته است. مشا‌زالیه دارای دکترای باستان‌شناسی از دانشکده ادبیات دانشگاه ایکس - ان - پرونس فرانسه و دریافت‌کننده جایزه ایکروم در سال ۲۰۰۰ است. دکتر بوشناکی کار خود را در سمت جدید از تاریخ اول مارس ۲۰۰۶ (۱۴/۱۲/۱۰) آغاز خواهد کرد. دکتر بوشناکی انسانی متخلق از مردم الجزایر و با اشرافی قابل ستایش بر امور علمی فرهنگی و آموزشی مرتبط به حفاظت میراث فرهنگی است.

انتخاب دکتر عبدالرسول وطن‌دوست به عنوان عضو شورای اجرایی ایکروم

انتخاب دکتر عبدالرسول وطن‌دوست، رئیس و بنیانگذار پژوهشکده حفاظت و مرمت آثار تاریخی فرهنگی سازمان میراث فرهنگی کشور، و دارنده سابقه طولانی در امر پژوهش و روابط فرهنگی بین‌المللی را می‌بایست انتخابی شایسته دانست، این اولین بار است که یک متخصص ایرانی در شورای اجرایی ایکروم عضویت می‌یابد.

لازم به یادآوری است که عضویت در شورای اجرایی ایکروم علی‌الاصول بر اساس شأن و منزلت علمی افراد صورت می‌گیرد و نه به عنوان نماینده کشور تابعه.

سومین کنگره تاریخ معماری و شهرسازی ایران، ۲۵ لغایت ۳۰ فروردین ماه ۱۳۸۵

کنگره تاریخ معماری و شهرسازی^(۵) ایران از سال ۱۳۷۴ که هر چهار سال یک بار به همت سازمان میراث فرهنگی کشور در بم برگزار می‌گردید، به علت حادثه دلخراش زمین‌لرزه پنجم دی ماه ۱۳۸۲ امکان تحقق نیافت و سازمان تصمیم بر برگزاری سومین کنگره آن هم در شهر بم با فراهم آمدن شرایط قابل قبول گرفت. و بر این شد که این همایش بزرگ ملی را این بار در تاریخ ۲۵ لغایت ۳۰ فروردین ماه ۱۳۸۵ مقارن با میلاد مسعود نبی اکرم (ص) و روز جهانی میراث فرهنگی در بم کرمان برگزار نماید.

مشوق سازمان بر این امر پیشرفت‌های بسیار امیدبخش پایگاه پژوهشی به موازات فعالیت‌های ارزنده بازسازی‌های شهر بم و ارگ تاریخی آن بود که چهره بسیار متفاوتی از شهر در قیاس با روزهای پس از زلزله پدید آورده است. برگزاری سومین کنگره تاریخ معماری و شهرسازی ایران خود امکان عرضه زنده بخشی از تاریخ زنده معماری و شهرسازی ایران را فراهم می‌آورد و تلاش است در پویایی بخشیدن به حرکت بسیار پیچیده سازنده‌ای که در سامان‌دهی و بازسازی بم در جریان می‌باشد حدود دویست و بیست مقاله از پانصد چکیده مقاله به دبیرخانه واصل گردیده است که مجموعه‌های آن در دست چاپ است. و مدیریت اجرایی پایگاه پژوهشی که مسئولیت هماهنگی و اجرایی کنگره را در بم دارد به شدت زیر نظر دکتر اسکندر مختاری به فعالیت مشغول است. تا چه خواهد شد.

اثر ۳۸ / ۳۹

پی‌نوشت‌ها

۱. رک: چراغچی، ترجمه همین شماره اثر.
۲. رک: چراغچی، ترجمه اثر شماره ۳۵.
۳. لازم به ذکر است که پیمان‌نامه مذکور با ۱۴۸ رأی موافق، دو رأی مخالف آمریکا و اسرائیل، و چهار رأی ممتنع به تصویب رسید.
۴. رک: چراغچی، «بیانیه شیان»، ترجمه همین شماره اثر.
۵. اولین کنگره و دومین به ترتیب اسفندماه ۱۳۷۴ و فروردین ماه ۱۳۷۸ برگزار گردید.